

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain, julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 47 §:n sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain, julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 47 §:n sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta (HE 244/2020 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- johtava asiantuntija Riikka Hietanen, työ- ja elinkeinoministeriö
- erityisasiantuntija Petteri Jartti, oikeusministeriö
- johtaja Janne Marttinen, Verohallinto, Harmaan talouden selvitysyksikkö
- erityisasiantuntija Johanna Kirveskoski, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- johtava lakimies Katariina Huikko, Suomen Kuntaliitto
- asiantuntija Lauri Koskentausta, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- elinkeinopoliittinen asiantuntija Janika Tikkala, Suomen Yrittäjät ry
- lakiasiainjohtaja Eija Kontuniemi, Hansel Oy

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- valtiovarainministeriö
- markkinaoikeus
- Tietosuojavaltuutetun toimisto
- professori Tomi Voutilainen

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden han-

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

kinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia, julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annettua lakia sekä rikosrekisterilakia.

Kahteen ensin mainittuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi teknisiä korjauksia ja täydennyksiä. Pääosa muutoksista johtuu Euroopan komission tarkastuksessa havaituista puutteista tai tulkinnanvaraisuuksista sanamuodoissa. Koska tältä osin ei ole ollut tarkoitus säätää direktiivin velvoitteista poikkeavasti, lakien sanamuotoja täydennetään ja korjataan vastaamaan tarkemmin direktiivin sanamuotoja.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi selkeytettäväksi eräitä menettelyjä koskevia säännöksiä.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Esityksen tavoite ja lähtökohdat

Hallituksen esityksen keskeisenä tavoitteena on vastata niihin muutos- ja täsmennystarpeisiin, joita on ilmennyt hankintadirektiivien täytäntöönpanoa koskevassa Euroopan komission tarkastuksessa. Lisäksi ehdotettaisiin selkeytettäväksi eräitä menettelysäännöksiä. Sääntelyn tavoitteena on alun perinkin ollut yhdenmukaisuus EU-tason sääntelyn kanssa, ja nyt ehdotetussa on kyse lähinnä sanamuotojen täsmentämisestä ja tulkinnanvaraisuuden poistamisesta. Seuraavassa tarkasteltuja hankintalain muutoksia vastaavia sääntelyratkaisuja on sovellettu keskeisiltä osin myös samalla muutettavassa erityisalojen hankintalaissa, ja siten seuraavassa todettu koskee soveltuvin osin myös erityisalojen sääntelyä.

Talousvaliokunta pitää ehdotettua sääntelyä perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa sen hyväksymistä seuraavassa esitetyin perusteluin ja teknisluonteisin muutoksin.

Puitejärjestelyt

Esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi puitejärjestelyjä koskevaa hankintalain 42 §:n 4 momenttia sekä erityisalojen hankintalain 45 §:n 2 momenttia siten, että hankintayksikön on ilmoitettava puitejärjestelyä käyttävien hankintayksiköiden ostojen arvioitu enimmäismäärä tai -arvo. Säännöksen on arvioitu selkeyttävän hankinnan ennakoidun arvon määrittelyä. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan kansallisen oikeuskäytännön yksityiskohtaiset hankinnan laajuutta koskevat ratkaisut ovat edellyttäneet puitejärjestelyä käyttävien hankintayksiköiden hankintojen määrien tai arvojen esittämistä jopa tuotekohtaisella tasolla, mikä on vaikeuttanut puitejärjestelyjen kilpailuttamista.

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisissa on esitetty osin eriäviä näkemyksiä puitejärjestelyjen sääntelystä ja ehdotettu, että kilpailutusasiakirjoissa tulisi selkeästi ilmoittaa sekä puitejärjestelyyn osallistuvat hankintayksiköt että ostojen enimmäismäärä hankintayksikkökohtaisesti. Samoin on tuotu esille, että puitejärjestelyihin liittyvien EU-tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden vuoksi niihin liittyvä oikeustila voi muuttua nopeastikin. Talousvaliokunta pitää tässä vaiheessa perusteltuna ehdotettua sääntelytapaa, jolla on pyritty mahdollistamaan hankintayksiköille joustava ja tarkoituksenmukainen tapa hankkia tuotteita ja palveluita puitejärjestelyjen sisällä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Mahdolliset oikeuskäytännön aiheuttamat muutostarpeet tulee huomioida hankintayksiköiden toiminnassa, ja niiden lainsäädäntöön aiheuttamia muutostarpeita tulee arvioida.

Puitejärjestelyn kilpailuttamisen sitovuuden osalta on esitetty osin eriäviä käsityksiä siitä, mahdollistaako ehdotettu säännös perustelujensa valossa esimerkiksi sen, että hankintayksikkö voisi puitejärjestelyn ollessa käynnissä harkintansa mukaan valita, toteuttaako se yksittäisen hankinnan puitejärjestelyä käyttämällä vai ei. Talousvaliokunta korostaa, että 42 §:n tarkoituksena ei ole säätää hankintadirektiivistä poikkeavasti. Tältä osin direktiivin johdanto-osaan kohdistuva viittaus tulee ymmärtää niin, ettei hankintayksiköllä ole puitejärjestelyssä ostopakkoa: direktiivin johdanto-osan kappaleen 61 mukaan hankintaviranomaisia ei olisi tämän direktiivin nojalla velvoitettava hankkimaan puitejärjestelyn soveltamisalaan kuuluvia rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja kyseisen puitejärjestelyn mukaisesti.

Alihankkijoiden poissulkeminen

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty osin eriäviä näkemyksiä ehdotetun hankintalain 80 §:n 1 momentin suhteesta voimassa olevaan hankintalain 78 §:ään. Nyt käsiteltävässä hallituksen esityksessä hankintalain 80 §:ään on esitetty lisättäväksi pakollisten poissulkemisperusteiden osalta hankintayksikön päätöksellä tarjouskilpailun ulkopuolelle suljettaviin myös alihankkijat.

Talousvaliokunta korostaa, että nyt ehdotetun lisäyksen tarkoituksena ei ole muuttaa alihankkijoiden poissulkemista koskevaa mekanismia siltä osin, että 78 §:n mukaan *pakollisten* poissulkemisperusteiden osalta hankintayksikön *on vaadittava*, että tarjoaja korvaa alihankkijan. Jos alihankkijaa koskee jokin *harkinnanvarainen* poissulkemisperuste, hankintayksikkö *voi vaatia* alihankkijaa korvattavaksi toisella alihankkijalla. 80 §:ään ehdotetun lisäyksen tarkoituksena on erityisesti vastata tilanteeseen, jossa alihankkijaa ei ole pakollisen poissulkemisperusteiden ollessa käsillä korvattu toisella alihankkijalla, ja hankintayksikön on tehtävä asiaa koskeva päätös.

Talousvaliokunta kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että hallituksen esityksen perustelut eivät ole täysin yksiselitteisiä pakollisten poissulkemisperusteiden edellytysten selvittämistä koskevan 88 §:n ja korjaavia toimenpiteitä koskevan 82 §:n välisen suhteen osalta. Talousvaliokunta katsoo, että säännöstä on tulkittava siten, että korjaavien, ns. puhdistautumistoimenpiteiden mahdollisuus tulee olla myös alihankkijoiden käytössä. Tätä tulkintaa puoltaa myös sääntelyn taustalla olevan hankintadirektiivin 57 artiklan 6 kohta, jonka mukaan talouden toimijoilla on mahdollisuus esittää näyttöä tällaisista toimenpiteistä tilanteissa, joissa poissulkemisperuste on olemassa. Ottaen lisäksi huomioon direktiivin tarkoittama talouden toimijan käsite ja direktiivin johdanto-osan 14 kohta, jonka perusteella käsitettä on tulkittava laajasti, on perusteltua, että korjaavat toimet mahdollistetaan myös alihankkijoiden osalta.

Talousvaliokunta pitää myös selvitettyinä, että nyt ehdotetun sääntelyn ja sen taustalla olevan EU-sääntelyn kanssa linjassa on se, että 88 ja 171 §:n sääntelyn piiriin kuuluvat ns. voimavara-alihankkijat eli alihankkijat, joiden voimavaroihin tarjoaja viittaa hankintayksikön asettamien vaatimusten täyttämiseksi. Näitä tilanteita koskee myös hankintalain 92 §.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Tietojensaantioikeus ja harmaa talous

Hallituksen esityksessä on esitetty muutettavaksi tietojensaantioikeutta koskevaa 171 §:ää siten, että hankintayksiköt voisivat jatkossa nykyistä laajemmin selvittää ehdokkaiden ja tarjoajien hankintalain 77 §:n mukaisesti ilmoitettujen alihankkijoiden lakisääteisten velvollisuuksien hoitamista, rikkomuksia ja laiminlyöntejä myös kansalliset kynnsarvot alittavissa tapauksissa harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden selvittämiseksi. Säännöksen tarkoituksena on, että harkinnanvaraisten perusteiden selvittäminen on tältä osin viranomaisten harkintavaltaan kuuluva asia.

Talousvaliokunta yhtyy säännöksen perusteluissa esitettyyn arvioon siitä, että selvityksen pyytäminen on perusteltua etenkin sellaisilla toimialoilla, joilla esiintyy harmaata taloutta, tai tilanteissa, joissa hankinnan ennakoitu arvo lähentyy kansallisia kynnsarvoja. Talousvaliokunta yhtyy arvioon siitä, että nyt esitetty sääntely vastaa osaltaan harmaan talouden torjuntaan liittyviin muutostarpeisiin. On keskeistä, että julkisissa hankinnoissa tarvittavat viranomais selvitykset ovat vaiivatta ja veloitusetta suoraan viranomaisten saatavissa. Jatkossa on tärkeää arvioida mahdollisuuksia kehittää lainsäädäntöä edelleen ja arvioida esimerkiksi tarvetta laajentaa tietojensaantioikeutta koskemaan myös vastuuhenkilöiden esteperusteita ja koko hankinta-aikaa.

Rikosrekisteriote ja sen tarkistaminen sähköisesti

Hallituksen esityksen mukaisesti rikosrekisterilakiin tehtäisiin hankintalakia ja erityisalojen hankintalakia vastaavat muutokset rikosrekisteriotteiden toimittamisesta alihankkijoista. Puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain muutokset vastaisivat rikoslain rikosnimikkeistöön tehtyä muutosta. Vastaavat muutokset tehtäisiin myös hankintalakiin, erityisalojen hankintalakiin sekä rikosrekisterilakiin.

Hallituksen esityksessä ei ole esitetty rikosrekisteriotteen sähköistä saatavuutta. Asian on katsottu edellyttävän erillistä jatkovalmistelua. Nykyisen paperimuotoon sidotun tarkastamisprosessin on katsottu aiheuttavan tehottomuutta ja tarpeettomia kustannuksia. Talousvaliokunta yhtyy asiantuntijakuulemisessa esitettyihin arvioihin siitä, että sekä hankintayksiköiden että tarjoajien kannalta on tärkeää, että asiaa koskeva säädösvalmistelu toteutettaisiin mahdollisimman pian. Tässä yhteydessä tulee arvioida myös laajemmin rikosrekisteriotteen käyttökelpoisuutta pakollisten poissulkemisperusteiden osoittamisessa. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan rikosrekisteriote ei välttämättä anna kattavaa kuvaa hankintalaissa tarkoitettujen rikosnimikkeiden osalta. Talousvaliokunta korostaa myös, että mahdollinen sopimuksenaikaiseen tarkastamiseen liittyvä henkilötietojen käsittely edellyttäisi yksityiskohtaisempaa jatkovalmistelua.

Hankinnoista ilmoittaminen

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on käynyt ilmi, että lakiehdotuksen 58 §:n sanamuoto ja perustelut ovat osin ristiriitaiset. Talousvaliokunta pitää selvitettyinä, että muutoksen tarkoituksena on perusteluiden mukaisesti rajata ennakoilmoituksen julkaisumahdollisuus koskemaan vain 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua EU-kynnsarvot ylittävää hankintaa sekä 2 kohdan sosiaali- ja terveystalvohjelmia ja muita liitteen E erityisiä palveluhankintoja. Talousvaliokunta esittää tätä korjattavaksi yksityiskohtaisissa perusteluissa todetulla tavalla.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Muita huomioita ja kehittämistarpeita

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty kaiken kaikkiaan lukuisia, erityisesti hankintalain systematiikkaan sekä sähköisiin hankintamenettelyihin ja niiden kehittämiseen liittyviä sääntelyn uudistamistarpeita. Monet ehdotetuista uudistuksista edellyttävät kuitenkin erillistä jatkovalmistelua, eikä niiden toteuttaminen nyt käsiteltävän hallituksen esityksen yhteydessä ole mahdollista. Talousvaliokunta pitää keskeisenä kehittää julkisten hankintojen sähköisiä menettelyjä tavalla, joka edistää hankintojen avoimuutta ja julkisten varojen tehokasta käyttöä ottaen samalla huomioon hankintoihin liittyvän hallinnollisen taakan.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta

58 §. Hankinnasta ilmoittaminen. Hallituksen esityksen tarkoituksena on perusteluiden mukaisesti rajata ennakoilmoituksen julkaisumahdollisuus koskemaan vain 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua EU-kynnysarvot ylittävää hankintaa sekä 2 kohdan sosiaali- ja terveystalouden palveluja sekä muita liitteen E erityisiä palveluhankintoja. 1. lakiehdotuksen 58 §:stä tulee sen vuoksi poistaa viittaus 3 kohdassa tarkoitettuun käyttöoikeussopimukseen.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 244/2021 vp sisältyvät 2.—4. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 244/2021 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 9 §:n 1 momentin 5 kohta, 25 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentin 2 kohta, 34 §:n 4 momentti, 36 §:n 2 ja 3 momentti, 42 §:n 4 momentti, 51 §:n 2 momentti, 52 §:n 2 momentti, 58 §:n 2 ja 5 momentti, 60 §:n 1 momentin 7 kohta, 80 §:n 1 momentin 4 kohta, 88 §:n 4 momentti, 114 §:n 2 momentti, 116 §, 129 §:n 1 momentti, 136 §:n 4 momentti, 143 §:n 14 kohta, 163 §:n otsikko, 171 § ja liitteen E 2 kohta,

sellaisena kuin niistä on 163 §:n otsikko laissa 844/2019, ja

lisätään 49 §:ään uusi 3 momentti, 60 §:n 1 momenttiin uusi 8 kohta, 81 §:ään uusi 5 momentti, 101 §:ään 3 uusi momentti, 143 §:ään uusi 15 ja 16 kohta sekä lakiin uusi liite F seuraavasti:

9 §

Palveluhankintoja koskevat soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta:

5) asianajajista annetussa laissa (496/1958) tarkoitetun asianajajan eikä luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitetun oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan tarjoamia oikeudenkäyntiasiamiespalveluja ja näihin välittömästi liittyviä oikeudellisia neuvontapalveluja koskeviin hankintoihin;

25 §

Kansalliset kynnysarvot

Ellei tässä laissa toisin säädetä, tätä lakia ei sovelleta hankintasopimuksiin tai käyttöoikeussopimuksiin, joiden ennakoitu arvo alittaa kansalliset kynnysarvot.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

30 §

Ennakoidun arvon laskeminen sopimuskaudelta

Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien tavara- tai palveluhankintoja koskevien sopimusten ennakoidun arvon laskennassa perusteena on käytettävä:

2) niiden hankintojen ennakoitua yhteisarvoa, jotka tehdään ensimmäistä toimitusta seuraavien 12 kuukauden aikana taikka sitä seuraavan talousarviokauden aikana, jos tämä on pitempi kuin 12 kuukautta.

34 §

Neuvottelumenettely

Neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö voi ennalta rajata niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin. Neuvotteluihin kutsuttavien ehdokkaiden vähimmäismäärä sekä tarvittaessa enimmäismäärä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Tarjoajiksi hyväksyttävät ehdokkaat on valittava noudattamalla hankintailmoituksessa tai muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyä menettelyä sekä niissä esitettyjä soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia ja arviointiperusteita. Hankintayksikkö ei saa ottaa menettelyyn ehdokkaita, jotka eivät ole toimittaneet osallistumishakemusta tai jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vaatimuksia.

36 §

Kilpailullinen neuvottelumenettely

Hankintayksikkö voi valita kilpailullisen neuvottelumenettelyn 34 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen edellytysten täytyessä. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena tulee käyttää 93 §:ssä tarkoitettua parasta hinta-laatusuhdetta.

Kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö voi ennalta rajata niiden ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan neuvotteluihin. Neuvotteluihin kutsuttavien ehdokkaiden vähimmäismäärä sekä tarvittaessa enimmäismäärä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Tarjoajiksi hyväksyttävät ehdokkaat on valittava noudattamalla hankintailmoituksessa esitettyä menettelyä sekä niissä esitettyjä soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia ja arviointiperusteita. Hankintayksikkö ei saa ottaa menettelyyn ehdokkaita, jotka eivät ole toimittaneet osallistumishakemusta tai jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vaatimuksia.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

42 §

Puitejärjestely

Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä puitejärjestelyyn valittujen toimitajien ja sellaisten hankintayksiköiden kesken, jotka on selkeästi ilmaistu ja joiden yhteenlaskettu hankintojen enimmäismäärä taikka enimmäisarvo on ilmoitettu puitejärjestelyn kilpailutuksen hankinta-asiakirjoissa.

49 §

Dynaaminen hankintajärjestelmä

Dynaamisen hankintajärjestelmän perustanut hankintayksikkö voi tilapäisesti sulkea järjestelmän milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana. Mahdollisuudesta sulkea dynaaminen hankintajärjestelmä tulee ilmoittaa dynaamista hankintajärjestelmää perustettaessa. Dynaamisen hankintajärjestelmän ollessa suljettuna yksittäisiä hankintoja ei voida järjestelmän sisällä tehdä.

51 §

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hakeminen ja hyväksyminen

Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä järjestelmään 10 työpäivän kuluessa dynaamista hankintajärjestelmää koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus saapuu järjestelmän ollessa suljettuna, järjestelmän uudelleen avaamisesta. Hankintayksikkö voi pidentää määräaikaa yksittäistapauksissa 15 työpäivään, jos hyväksymisarvioinnissa on tarkasteltava täydentäviä asiakirjoja tai muutoin tarkistettava soveltuvuusvaatimusten täyttyminen, taikka muusta perustellusta syystä. Hankintayksikkö voi pidentää arviointiaikaa myös, jos hankintajärjestelmän sisällä ei julkaista tarjouspyyntöä ennen järjestelmään hyväksymistä koskevien ratkaisujen tekemistä. Hankintayksikön on tällöin ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa pidennetyn arviointiajan kesto. Hankintayksikön on ilmoitettava mahdollisimman pian ehdokkaalle, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.

52 §

Dynaamisen hankintajärjestelmän kulku

Hankintayksikkö voi milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana vaatia hyväksytyjä ehdokkaita toimittamaan 87 §:ssä tarkoitetun uudistetun ja päivitetyn yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai 88 §:ssä tarkoitetut poissulkemisen ja soveltuvuuden selvi-

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

tykset. Selvitysten antamiseen on varattava kohtuullinen aika, jonka on kuitenkin oltava vähintään 5 työpäivää pyynnön esittämispäivästä.

58 §

Hankinnasta ilmoittaminen

Hankintayksikkö voi toimittaa julkaistavaksi ennakoilmoituksen 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ~~ja 3 kohdassa tarkoitetusta käyttöoikeussopimuksesta~~. Lisäksi hankintayksikkö voi julkaista suora hankintailmoituksen 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja käyttöoikeussopimuksesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut hankintasopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä, dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen tekemisestä tai puitejärjestelyä koskevan päätöksen tekemisestä. Dynaamisen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen osalta hankintayksikkö voi kuitenkin toimittaa jälki-ilmoitukset julkaistavaksi vaihtoehtoisesti myös yhteen koottuina neljännesvuosittain 30 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitetut suunnittelukilpailun tuloksia koskevat ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa suunnittelukilpailun päättymisestä. Käyttöoikeussopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 48 päivän kuluessa käyttöoikeussopimuksen tekemisestä. Jälki-ilmoitusvelvoite ei koske puitejärjestelyn perusteella tehtäviä yksittäisiä hankintasopimuksia. Hankintayksikön tulee toimittaa jälki-ilmoitus myös hankinnan keskeyttämisestä. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi perusteet hankinnan keskeyttämiselle. Jälki-ilmoitusvelvollisuus koskee myös hankintoja, joista on julkaistu pelkästään ennakoilmoitus eikä lainkaan hankintailmoitusta.

60 §

Hankintailmoitusten julkaiseminen

Seuraavat 58 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi sähköisesti internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi käyttäen niille 59 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakiomakkeita:

- 7) 1–4 ja 8 kohtaa koskeva jälki-ilmoitus;
 - 8) suunnittelukilpailuja koskeva ilmoitus.
-

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

80 §

Pakolliset poissulkemisperusteet

Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas, tarjoaja tai alihankkija tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas, tarjoaja tai alihankkija taikka sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta rangaistukseen:

4) rikoslain 29 luvun 1 §:ssä tarkoitettu veropetos, 29 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeä veropetos, 29 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 4 b §:ssä tarkoitettu törkeä työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 5 §:ssä tarkoitettu avustuspetos, 29 luvun 6 §:ssä tarkoitettu törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:ssä tarkoitettu avustuksen väärinkäyttö tai 29 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä avustuksen väärinkäyttö;

81 §

Harkinnanvaraiset poissulkuperusteet

Hankintayksikkö voi soveltaa 1 momentissa säädettyä myös kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa.

88 §

Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi näytöksi on hyväksyttävä 80 §:ssä tarkoitettujen pakollisten poissulkemisperusteiden osalta rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitettu ote taikka ehdokkaan tai tarjoajan tai tämän alihankkijan tai sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävän henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote ei saa olla kahtatoista kuukautta vanhempi. Hankintayksikkö taikka ehdokas tai tarjoaja tai tämän alihankkija ei saa ottaa jäljennöstä rikosrekisteriotteesta eikä tallettaa sitä itselleen. Hankintayksikön on poissulkemisperusteiden selvittämisen jälkeen hävitettävä rikosrekisteriote tai palautettava se henkilölle, jota se koskee. Rikosrekisteristä ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä poissulkemisperusteiden selvittämiseksi. Jollei ehdokkaan tai tarjoajan tai tämän alihankkijan sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettua otetta tai todistusta, niiden sijasta näytöksi on hyväksyttävä ehdokkaan tai tarjoajan edustajan sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valahtoinen tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

101 §

Hankinnasta ilmoittaminen

Hankintayksikkö voi julkaista jälki-ilmoituksen tämän luvun mukaisesta hankinnasta ja suunnittelukilpailusta. Ilmoitus tulee toimittaa neljän kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona kyseistä hankintaa koskeva hankintasopimus on tehty. Hankintayksikkö voi toimittaa ilmoitukset joko yksittäisinä ilmoituksina tai yhteen koottuna.

114 §

Tarjoajan soveltuvuus ja poissulkeminen

Hankintayksikön tulee soveltaa 80 §:ssä ja se voi soveltaa 81 §:ssä säädettyjä poissulkemisperusteita ehdokkaisiin ja tarjoajiin. Poissulkemisperusteita voidaan soveltaa myös alihankkijoihin. Ehdokkaiden ja tarjoajien taikka näiden alihankkijoiden korjaaviin toimenpiteisiin ja soveltuvuutta koskevien vaatimusten asettamiseen voidaan soveltaa, mitä 82—86 sekä 88 §:ssä säädetään.

116 §

Käyttöoikeussopimukseen sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä 1, 2, 8 ja 14–17 luvussa, lukuun ottamatta 12 §:n 1 momenttia ja 124 sekä 170 §:ää, säädetään, sovelletaan sellaisiin käyttöoikeussopimuksiin, jotka ovat ennakoidulta arvoltaan vähintään 25 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädetyn kynnyksarvon suuruisia, mitä tässä luvussa säädetään. Käyttöoikeussopimukseen sovelletaan lisäksi, mitä 26, 28, 31, 67–69, 71, 73, 77–83, 91 ja 92 §:ssä säädetään.

Edellä 1 momentissa mainittuja lukuja ja lainkohtia sovelletaan myös liitteessä F lueteltuja palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin. Näitä palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan lisäksi, mitä 108 ja 110 §:ssä säädetään.

129 §

Odotusaika

EU-kynnyksarvon ylittävässä hankinnassa sekä kansallisen kynnyksarvon ylittävässä liitteen E mukaisessa palveluhankinnassa tai käyttöoikeussopimuksessa voidaan tehdä sopimus aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi (*odotusaika*). Jos odotusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintasopimuksen tehdä aikaisintaan ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

136 §

Hankintasopimuksen muuttaminen sopimuskauden aikana

Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitetun muutoksen arvon tulee olla pienempi kuin 10 prosenttia alkuperäisen palvelu- tai tavarahankintasopimuksen tai palveluja koskevan käyttöoikeussopimuksen arvosta ja 15 prosenttia alkuperäisen rakennusurakkasopimuksen arvosta. Jos 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvo arvioidaan peräkkäisten muutosten kumulatiivisen nettoarvon perusteella.

143 §

Tietojen luovuttaminen toiselle viranomaiselle

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valvonnassa saamansa tiedon tai asiakirjan jos se on tarpeen:

14) toimivaltaiselle lupa- ja valvontaviranomaiselle liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaista liikenneluvan myöntämistä ja peruuttamista varten;

15) Valtiontalouden tarkastusvirastolle valtiontalouden tarkastusvirastosta annetussa laissa (676/2000) säädettyjä tarkastustehtäviä varten;

16) aluehallintovirastoille tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006) säädettyjä valvontatehtäviä varten.

163 §

Muutoksenhakukielto

171 §

Oikeus tietojen saantiin

Edellä 5 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetulla hankintayksiköllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta välttämättömät tiedot yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 3 §:ssä tarkoitetuista yrityksistä ja yhteisöistä 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon selvittämiseksi. Tiedot voidaan antaa teknisen käyttöyhteyden välityksellä ja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Tieto on oikeus saada myös tarjoajan alihankkijasta 78 § mukaisten alihankkijan poissulkemista koskevien perusteiden tarkistamiseksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, voidaan soveltaa myös kansalliset kynnysarvot alittavissa hankinnoissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Lain 107 §:ssä tarkoitettut sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut erityiset palvelut:

2) sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut, jotka kuuluvat CPV-kodeihin 85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5 –79995200-7; 80000000-4 Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut– 80660000-8; 92000000-1 – 92700000-8 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen];

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Lain 116 §:ssä tarkoitettut sosiaali- ja terveystaloudet sekä muut erityiset palvelut

1) terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut ja niihin liittyvät palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [Kotiapulaisten hankintapalvelut]; 79624000-4 [Sairaanhoitohenkilöstön hankintapalvelut] ja 79625000-1 [Hoitohenkilöstön hankintapalvelut] 85000000-9–85323000-9; 85143000-3; 98133100-5, 98133000-4; 98200000-5; 98500000-8 [Yksityishenkilöitä työllistävät kotitaloudet] ja 98513000-2–98514000-9 [Työvoimapalvelut kotitalouksille, Henkilöstönvälityspalvelut kotitalouksille, Toimistotyöntekijöiden välityspalvelut kotitalouksille, Tilapäistyöntekijät kotitalouksille, Kotiapupalvelut ja Kotipalvelut];
2) sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5 –79995200-7; 80000000-4 Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut– 80660000-8; 92000000-1–92342200-2; 9236000–92700000-8 ja 92700000-8; 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen];
3) pakollisen sosiaaliturvan palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodiin 75300000-9, jos ne kuuluvat lain soveltamisalaan;
4) sosiaalietuuspalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1;
5) muut yhteisöön liittyvät, yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut, mukaan lukien ammattiyhdistysten, poliittisten järjestöjen, nuorisjärjestöjen ja muiden erilaisten yhdistysten tarjoamat palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 ja 98130000-3;
6) uskonnollisten järjestöjen palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodiin 98131000-0;
7) hotelli- ja ravintolapalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 55100000-1–55410000-7; 55521000-8–55521200-0 [55521000-8 Ateriapalvelut kotitalouksille, 55521100-9 Aterioiden kotiinkuljetuspalvelu, 55521200-0 Ateriakuljetuspalvelut] 55520000-1 Ateriapalvelut, 55522000-5 Muonituspalvelut kuljetusyrityksille, 55523000-2 Muiden yritysten tai muiden laitosten ateriapalvelut, 55524000-9 Kouluruokailupalvelut 55510000-8 Ruokalapalvelut, 55511000-5 Henkilöstöruokaloiden ja muiden rajoitetulle asiakaskunnalle tarkoitettujen kahviloiden palvelut, 55512000-2 Ruokalanhoito, 55523100-3 Kouluruokailupalvelut;
8) oikeudelliset palvelut, sikäli kuin niitä ei ole suljettu pois 9 §:n nojalla, ja jos ne kuuluvat CPV-koodeihin 79100000-5–79140000-7; 75231100-5;
9) muita hallinnolliset ja valtionhallinnon palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75100000-7–75120000-3; 75123000-4; 75125000-8–75131000-3;
10) yhteiskunnalle tuotettavat palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75200000-8–75231000-4;
11) vankilapalvelut, yleiseen turvallisuuteen liittyvät ja pelastuspalvelut, sikäli kuin niitä ei ole suljettu pois 9 §:n nojalla, ja jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75231210-9–75231230-5; 75240000-0–75252000-7; 794300000-7; 98113100-9;
12) tutkinta- ja turvallisuuspalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 79700000-1–79721000-4 [Tutkinta- ja turvallisuuspalvelut, Turvallisuuspalvelut, Hälytysjärjestelmän valvonta, Vartiointipalvelut, Valvontapalvelut, Seurantajärjestelmään liittyvät palvelut, Karkurien jäljityspalvelut, Partiointipalvelut, Henkilökorttien myöntämispalvelut, Tutkintapalvelut ja Etsivätoimistopalvelut] 79722000-1 [Grafologiapalvelut], 79723000-8 [Jäteanalyysipalvelut];

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

13) kansainväliset palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 98900000-2 [Ulkopuolisten järjestöjen ja toimielinten palvelut] ja 98910000-5 [Kansainvälisten järjestöjen ja toimielinten palvelut];

14) postipalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 64000000-6 [Posti- ja televiestintäpalvelut], 64100000-7 [Posti- ja pikalähettiläpalvelut], 64110000-0 [Postipalvelut], 64111000-7 [Sanoma- ja aikakauslehtiin liittyvät postipalvelut], 64112000-4 [Kirjelähettyksiin liittyvät postipalvelut], 64113000-1 [Paketteihin liittyvät postipalvelut], 64114000-8 [Postitoimistopalvelut], 64115000-5 [Postilokerojen vuokrauspalvelut], 64116000-2 [Poste restante -palvelut], 64122000-7 [Toimiston sisäiset posti- ja lähettipalvelut]; taikka

15) sekalaiset palvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 50116510-9 [Autonrenkaiden pinnoitus], 71550000-8 [Sepän palvelut].

2.

Laki

vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksesta annetun lain (1398/2016) 20 §:n 1 momentin 5 kohta, 45 §:n 2 momentti, 54 §:n 2 momentti, 55 §:n 2 momentti, 57 §:n 1 momentti, 62 §:n 2 ja 4 momentti, 64 §:n 1 momentin johdantokappale ja 7 kohta, 83 §:n 1 momentti, 84 §:n 1 momentin 4 kohta, 86 §:n 4 momentti, 107 §:n 1 momentti, 120 §:n 1 momentti ja liitteen C 2 kohta sekä

lisätään 52 §:ään uusi 3 momentti, 57 §:ään uusi 7 ja 8 momentti ja 64 §:n 1 momenttiin uusi 8 ja 9 kohta seuraavasti:

20 §

Palveluhankintoja koskevat soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta:

5) asianajajista annetussa laissa (496/1958) tarkoitetun asianajajan eikä luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011) tarkoitetun oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan tarjoamia oikeudenkäyntiasiamiespalveluja ja näihin välittömästi liittyviä oikeudellisia neuvontapalveluja koskeviin hankintoihin;

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

45 §

Puitejärjestely

Hankintayksikön on valittava toimittajat puitejärjestelyyn tämän lain mukaisella hankintamenettelyllä noudattaen, mitä hankintamenettelyjen käyttöedellytyksistä ja kilpailutuksen menettelyvelvoitteista säädetään. Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä puitejärjestelyyn valittujen toimittajien ja sellaisten hankintayksiköiden kesken, jotka on selkeästi ilmaistu ja joiden yhteenlaskettu hankintojen enimmäismäärä taikka enimmäisarvo on ilmoitettu puitejärjestelyn kilpailutuksen hankinta-asiakirjoissa.

52 §

Dynaaminen hankintajärjestelmä

Dynaamisen hankintajärjestelmän perustanut hankintayksikkö voi tilapäisesti sulkea järjestelmän milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana. Mahdollisuudesta sulkea dynaaminen hankintajärjestelmä tulee ilmoittaa dynaamista hankintajärjestelmää perustettaessa. Dynaamisen hankintajärjestelmän ollessa suljettuna yksittäisiä hankintoja ei voida järjestelmän sisällä tehdä.

54 §

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hakeminen ja hyväksyminen

Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä järjestelmään 10 työpäivän kuluessa dynaamista hankintajärjestelmää koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus saapuu järjestelmän suljettuna ollessa, järjestelmän uudelleen avaamisesta. Hankintayksikkö voi pidentää määräaikaa yksittäistapauksissa 15 työpäivään, jos hyväksymisarvioinnissa on tarkasteltava täydentäviä asiakirjoja tai muutoin tarkistettava soveltuvuusvaatimusten täyttyminen, taikka muusta perustellusta syystä. Hankintayksikkö voi pidentää arviointiaikaa myös, jos hankintajärjestelmän sisällä ei julkaista tarjouspyyntöä ennen järjestelmään hyväksymistä koskevien ratkaisujen tekemistä. Hankintayksikön on tällöin ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa pidennetyn arviointiajan kesto. Hankintayksikön on ilmoitettava mahdollisimman pian ehdokkaalle, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

55 §

Dynaamisen hankintajärjestelmän kulku

Hankintayksikkö voi milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana vaatia hyväksytyjä ehdokkaita toimittamaan 85 §:ssä tarkoitetun uudistetun ja päivitetyn yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai 86 §:ssä tarkoitetut poissulkemisen ja soveltuvuuden selvitykset. Selvitysten antamiseen on varattava kohtuullinen aika, jonka on kuitenkin oltava vähintään 5 työpäivää pyynnön esittämispäivästä.

57 §

Toimittajarekisteri

Julkisten hankintojen tekemiseksi hankintayksiköllä voi olla toimittajarekisteri. Jos tarjouskilpailusta on ilmoitettu toimittajarekisterin käyttämisestä koskevalla ilmoituksella, hankintayksikön on valittava tarjouskilpailuun osallistujat rajoitetulla menettelyllä, neuvottelumenettelyllä tai kilpailullisella neuvottelumenettelyllä taikka innovaatiokumppanuudella rekisteriin merkittyjen joukosta. Toimittajarekisterissä voi olla myös luonnollisten henkilöiden kelpoisuutta koskevia tietoja, jotka he itse ovat hankintayksikölle toimittajarekisteriä varten toimittaneet. Toimittajarekisterissä voidaan käyttää erilaisia luokituksia. Luokitukselle tai toimittajarekisteriin hyväksymiselle asetetut ehdot eivät saa olla syrjiviä. Toimittajarekisterissä tehtävissä tarjouskilpailuissa voi olla eri vaiheita.

Hankintayksikön on tehtävä päätös ehdokkaan hyväksymisestä toimittajarekisteriin kahden kuukauden kuluessa toimittajarekisteriä koskevan osallistumishakemuksen vastaanottamisesta.

Hankintayksikkö voi perustellusta syystä pidentää päätöksen antamista koskevaa aikaa enintään kuuteen kuukauteen. Tällöin hankintayksikön tulee antaa hakijalle selvitys pidemmästä päätöksentekoaajasta sekä arvio päätöksen antoajankohdasta. Päätös on annettava tiedoksi viimeistään 15. päivänä päätöksen tekemisestä.

62 §

Hankintaa koskevat ilmoitukset

Hankintayksikkö voi toimittaa julkaistavaksi myös kausi-ilmoituksen 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta tai suoraan hankintaa koskevan ilmoituksen 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja käyttöoikeussopimuksesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut hankintasopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä, dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen tekemisestä tai puitejärjestelyä koskevan päätöksen tekemisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitetut dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvien

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

hankintojen tekemistä koskevat jälki-ilmoitukset voidaan kuitenkin vaihtoehtoisesti toimittaa julkaistavaksi yhteen koottuna neljännesvuosittain. Kootut jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen suunnittelukilpailun tuloksia koskevat ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 30 päivän kuluessa suunnittelukilpailun päättymisestä. Käyttöoikeussopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset on toimitettava julkaistavaksi 48 päivän kuluessa käyttöoikeussopimuksen tekemisestä. Jälki-ilmoitusvelvoite ei koske puitejärjestelyn perusteella tehtäviä yksittäisiä hankintasopimuksia. Hankintayksikön tulee toimittaa jälki-ilmoitus myös hankinnan keskeyttämisestä. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi perusteet hankinnan keskeyttämiselle.

64 §

Hankintailmoituksen julkaiseminen

Seuraavat 62 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten on toimitettava julkaistavaksi sähköisesti internet-soitteessa www.hankintailmoitukset.fi käyttäen niille 63 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakiolomakkeita:

-
- 7) 1–4 ja 8 kohtaa koskeva jälki-ilmoitus;
 - 8) suunnittelukilpailuja koskeva ilmoitus;
 - 9) toimittajarekisteriä koskeva ilmoitus.

83 §

Ehdokkaan ja tarjoajan valintaperusteet

Hankintayksikön on valittava ehdokkaat ja tarjoajat etukäteen ilmoitettujen puolueettomien perusteiden mukaisesti. Hankintayksikön on suljettava pois sellaiset tarjoajat tai ehdokkaat, jotka eivät täytä näitä ehtoja. Ehdokkaan ja tarjoajan valintaperusteiden on oltava toimittajien saatavilla. Rajoitetussa menettelyssä, neuvottelumenettelyssä, kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä sekä innovaatiokumppanuudessa hankintayksikön on tarvittaessa vähennettävä valittujen tarjoajien määrää etukäteen ilmoitettujen perusteiden mukaisesti.

84 §

Pakolliset poissulkemisperusteet

Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelta, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja taikka sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta rangaistukseen:

-
- 4) rikoslain 29 luvun 1 §:ssä tarkoitettu veropetos, 29 luvun 2 §:ssä tarkoitettu törkeä veropetos, 29 luvun 4 a §:ssä tarkoitettu työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 4 b §:ssä tarkoitettu törkeä työeläkevakuutusmaksupetos, 29 luvun 5 §:ssä tarkoitettu avustuspetos, 29 luvun 6 §:ssä tar-

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

koitettu törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:ssä tarkoitettu avustuksen väärinkäyttö tai 29 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu törkeä avustuksen väärinkäyttö;

86 §

Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi näytöksi on hyväksyttävä 84 §:ssä tarkoitettujen pakollisten poissulkemisperusteiden osalta rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitettu ote taikka tarjoajan tai tämän alihankkijan tai sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävän henkilön alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote ei saa olla kahataoista kuukautta vanhempi. Hankintayksikkö taikka ehdokas tai tarjoaja tai tämän alihankkija ei saa ottaa jäljennöstä rikosrekisteriotteesta eikä tallettaa sitä itselleen. Hankintayksikön on poissulkemisperusteiden selvittämisen jälkeen hävitettävä rikosrekisteriote tai palautettava se henkilölle, jota se koskee. Rikosrekisteristä ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä poissulkemisperusteiden selvittämiseksi. Jollei ehdokkaan tai tarjoajan tai tämän alihankkijan sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettua otetta tai todistusta, niiden sijasta näytöksi on hyväksyttävä ehdokkaan tai tarjoajan edustajan sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valahtoinen tai vakuutuksella vahvistettu ilmoitus.

107 §

Käyttöoikeussopimukseen sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä 1–3, 7, 12 ja 13 luvussa, lukuun ottamatta 14, 16 ja 17 §:ää, 22 §:n 1 momenttia sekä 115 ja 129 §:ää säädetään, sovelletaan sellaisiin käyttöoikeussopimuksiin, jotka ovat ennakoidulta arvoltaan vähintään 13 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetyn kynnsarvon suuruisia, mitä tässä luvussa säädetään. Käyttöoikeussopimukseen sovelletaan lisäksi, mitä 71–73, 77, 79, 81–84, 89 ja 90 §:ssä säädetään.

120 §

Odotusaika

Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi (*odotusaika*). Jos odotusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintasopimuksen tehdä aikaisintaan ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Lain 98 §:ssä tarkoitettut sosiaali- ja terveyspalvelut sekä muut erityiset palvelut:

2) sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5 –79995200-7; 80000000-4 Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut– 80660000-8; 92000000-1 – 92700000-8 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen];

3.

Laki

julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 47 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain (1531/2011) 47 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

47 §

Eräisiin rikoksiin syyllistyneiden ehdokkaiden ja tarjoajien sulkeminen tarjouskilpailusta

Hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu jostakin seuraavasta rikoksesta:

3) rikoslain 29 luvun 1 §:n mukainen veropetos, 29 luvun 2 §:n mukainen törkeä veropetos, 29 luvun 5 §:n mukainen avustuspetos, 29 luvun 6 §:n mukainen törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:n mukainen avustuksen väärinkäyttö tai 29 luvun 7 a §:n mukainen törkeä avustuksen väärinkäyttö;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosrekisterilain (770/1993) 6 b §:n 1 momentti ja 2 momentin 4 kohta, sellaisena
kuin se on laissa 1399/2016, seuraavasti:

6 b §

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 4 §:ssä, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) 4 §:ssä, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU 2 artiklassa sekä vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU 2 artiklassa tarkoitetut ehdokas ja tarjoaja sekä näiden alihankkija saavat julkisen hankinnan hankintamenettelyä varten poissulkemisen edellytysten selvittämiseksi rikosrekisterin otteen sellaisesta yksityisestä henkilöstä, joka on ehdokkaan, tarjoajan tai näiden alihankkijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai käyttää edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisessä yrityksessä tai yhteisössä. Otteen antaminen edellyttää henkilön suostumusta.

Otteeseen merkitään tiedot lainvoimaisesta päätöksestä, jolla henkilö on tuomittu:

4) rikoslain 29 luvun 1 §:n mukainen veropetos, 29 luvun 2 §:n mukainen törkeä veropetos, 29 luvun 5 §:n mukainen avustuspetos, 29 luvun 6 §:n mukainen törkeä avustuspetos, 29 luvun 7 §:n mukainen avustuksen väärinkäyttö tai 29 luvun 7 a §:n mukainen törkeä avustuksen väärinkäyttö;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö TaVM 12/2021 vp

Helsingissä 4.5.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juhana Vartiainen kok
varapuheenjohtaja Hanna Kosonen kesk
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Riitta Mäkinen sd
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väätäinen sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen